

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

จากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ระบบสุขภาพจังหวัดมหาสารคาม ของปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ใน ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๘ เป้าหมายการพัฒนา ๑๕ แผนงาน ๔๔ โครงการ และ ๑๐๕ ตัวชี้วัดที่มีความสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของจังหวัด สอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข และประเด็นหลักของการตรวจราชการและนิเทศงานกระทรวงสาธารณสุขทั้ง ๑๒ ประเด็นหลัก (๓๕ ตัวชี้วัดตรวจราชการที่มุ่งเน้น) ของปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ที่ประกอบด้วย ๓ คณะ ๑๐ ประเด็นหลัก ๓๕ ตัวชี้วัดตรวจราชการที่มุ่งเน้น และคณะที่ ๔ เป็นการตรวจบูรณาการร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี (๒ ประเด็นหลัก) โดยคณะ ๑ การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและการจัดการสุขภาพ มี ๑๒ ตัวชี้วัด ๕ ประเด็นหลัก คือ (๑.๑) การพัฒนาสุขภาพกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย (๑.๒) การพัฒนาสุขภาพกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น (๑.๓) การพัฒนาสุขภาพกลุ่มผู้สูงอายุ (๑.๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (๑.๕) การลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ คณะ ๒ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพมี ๑๔ ตัวชี้วัด ๓ ประเด็นหลัก คือ (๒.๑) การพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ (๒.๒) การพัฒนาประเด็นนโยบายสำคัญ (๒.๓) การพัฒนาระบบบริการ คณะ ๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ สนับสนุนการจัดการสุขภาพ มี ๙ ตัวชี้วัด ๒ ประเด็นหลัก คือ (๓.๑) ระบบบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ (๓.๒) ระบบธรรมาภิบาล และองค์กรคุณภาพ และ คณะ ๔ การตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี มี ๒ ประเด็นหลัก คือ (๔.๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ (๔.๒) การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งจังหวัดมหาสารคามได้วางแผนดำเนินงานของปี ๒๕๖๑ ครอบคลุมทั้ง ๓๕ ตัวชี้วัดตรวจราชการที่มุ่งเน้น โดยนายแพทย์ภาคี ทรัพย์พิพัฒน์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม ได้ประกาศเป็นวาระสุขภาพจังหวัดมหาสารคาม ปี ๒๕๖๑ (จุดเน้นหนัก) ใน ๑๗ ประเด็น (PA และปัญหาสำคัญเร่งด่วนของจังหวัด) ทำการบูรณาการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภคด้วยงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ให้ตอบสนองปัญหาในระดับตำบลตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน และจังหวัดจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ครอบคลุมทุกอำเภอและผู้บริหารทุกระดับ ได้แก่ ระดับรองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ระดับหัวหน้ากลุ่มงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ระดับผู้อำนวยการโรงพยาบาล ระดับสาธารณสุขอำเภอ และระดับผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

การติดตามนโยบายและการดำเนินงานในระดับอำเภอ-ตำบล โดยการเยี่ยมพื้นที่ระดับอำเภอ-ตำบลของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม และการนิเทศงานสาธารณสุขของทีมนิเทศงานสาธารณสุขของจังหวัดมหาสารคามครบถ้วนทั้ง ๑๓ อำเภอ ผลักดันการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสาธารณสุขเป็นวาระจังหวัดมหาสารคาม และเป็นประเด็นการดำเนินงานของ พชอ.ครอบคลุมทั้งจังหวัด คือ การดำเนินงานจังหวัดไอโอดีนยั่งยืนมุ่งสู่เด็กตักสิลา ๔.๐ (Smart Kids Taksila ๔.๐) ใน ๕ เป้าประสงค์ โดยความร่วมมือของ ๒๑ หน่วยงานระดับจังหวัด และ ๑๓ พชอ. โดยมีการรายงานผลการดำเนินงานในคณะกรรมการจังหวัดทุกเดือนตั้งแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมา และใช้กลไก พชอ.เพื่อสร้างความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อดำเนินการในประเด็นดำเนินการตามบริบทพื้นที่โดยประกาศเป็นวาระของอำเภอ คือ ประเด็นชุมชนเข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น ๙ อำเภอ ประเด็นคนตักสิลาไม่ทอดทิ้งกัน ๙ อำเภอ ประเด็นวิถีธรรม วิถีพอเพียง ๘ อำเภอ ประเด็นการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ๑ อำเภอ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคามกำหนดให้มีการควบคุมกำกับผลการดำเนินงานสาธารณสุขเป็นรายสัปดาห์ (ในระบบ HDC และ Cockpit เขตสุขภาพที่ ๗) ซึ่งมีคณะกรรมการ CIO ของจังหวัดติดตามผลการดำเนินงานทุกเดือนรวมถึงการ KM ในอำเภอที่มีผลงานต่ำ พร้อมทั้งกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานในการประชุมคณะกรรมการบริหารของหน่วยงานระดับจังหวัด (สสจ.) อำเภอ (รพ.และ สสอ.) และ รพ.สต.ทุกแห่งทุกเดือน และในการประชุมคณะกรรมการวางแผนและประเมินผลสาธารณสุขของจังหวัดมหาสารคามทุกเดือน พร้อมทั้งให้ PM ของงานในระดับจังหวัดและระดับอำเภอประสานการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกเดือนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

จากการดำเนินงานดังกล่าว พบว่า ผลการดำเนินงานในรอบ ๘ เดือนของปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของการตรวจราชการและนิเทศงานกระทรวงสาธารณสุขทั้ง ๓๕ ตัวชี้วัดตรวจราชการที่มุ่งเน้น ดังนี้ คณะ ๑ การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและการจัดการสุขภาพ มี ๑๒ ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด ยังไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน ๒ ตัวชี้วัด (คือ (๑) อัตราส่วนการตายมารดาไทย และ (๒) อัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุน้อยกว่า ๑๕ ปี) คณะ ๒ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพมี ๑๔ ตัวชี้วัด ผ่านเกณฑ์จำนวน ๙ ตัวชี้วัด ยังไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน ๕ ตัวชี้วัด (คือ (๑) ร้อยละของโรงพยาบาลที่ใช้ยาอย่างสมเหตุผล (RDU) (๒) ร้อยละของผู้ป่วย CKD ที่มีอัตราการลดลงของ eGFR < ๔ ml/min/๑.๗๓m^๒/yr (๓) จำนวนการปลูกถ่ายไตสำเร็จ/อัตราส่วนผู้ป่วยที่ยินยอมบริจาคอวัยวะจากผู้ป่วยที่สมองตายต่อจำนวนผู้ป่วยที่เสียชีวิตในโรงพยาบาล (๔) จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดแบบ One Day Surgery (๕) อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ) และคณะ ๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ สนับสนุนการจัดบริการสุขภาพมี ๙ ตัวชี้วัด ผ่านเกณฑ์ทุกตัวชี้วัดจำนวน ๙ ตัวชี้วัด โดยสรุปการดำเนินงานในรอบ ๘ เดือน จังหวัดมหาสารคามมีตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์รวมจำนวน ๒๘ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๘๐) และตัวชี้วัดที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์รวมจำนวน ๗ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๒๐) ซึ่งจังหวัดมหาสารคามคาดว่าเมื่อการดำเนินงานครบรอบ ๑๒ เดือน จะมีตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์เพิ่มขึ้น